

دهمین همایش بین المللی سواحل، بنادر و سازه های دریایی
29 آبان لغایت 1 آذر 91 (تهران-ایران)

بررسی تغییرات خط ساحلی دریای خزر در محدوده بندر امیرآباد

جواد ملک [javad . malek]

[سیده معصومه بنی هاشمی seyed masoumeh . bani hashemi]

[کلثوم غلام نژاد kolsom . gholamnejad]

کلید واژه: دریای خزر، خط ساحل، بندر امیرآباد، تغییرات

چکیده

سواحل دریاها بدون دخالت‌های انسانی، پایداری طبیعی خود را حفظ نموده و علی‌رغم تغییرات کوتاه‌مدت نهایتاً با یک محیط زیست سالم ساحلی مواجه هستیم. منطقه امیرآباد (نکا) در طی سال‌های اخیر با تحولات توسعه‌ای از جمله احداث بندر امیرآباد همراه بوده که در این مطالعه تغییرات خط ساحل این منطقه در مقاطع سال‌های 1345، 1383 و 1391 مورد بررسی قرار گرفته است. بدین منظور، با استفاده از نتایج حاصل از پردازش داده‌های دورسنجی در دوره‌های زمانی 1345 و 1383 و برداشت موقعیت خط ساحل در سال 91، روند تغییرات خط ساحل که هم ناشی از نوسانات دریا و هم حاصل احداث سازه در منطقه بوده، ارزیابی شده است. این مطالعه نشان می‌دهد، که سواحل منطقه امیرآباد بدلیل احداث تأسیسات بندری از وضعیت تعادل و پایداری خارج شده و در سواحل بالادست (ضلع غربی) و پایین دست (ضلع شرقی) به ترتیب رسوب‌گذاری و فرسایش دیده می‌شود.

1- مقدمه

سواحل طبیعی دریاها اگرچه ممکن است در فرآیندهای طوفانی زمستانه دچار فرسایش شوند ولی با فرآوردی‌های مناسب رسوبی تابستانه شکل هندسی اولیه خود را باز می‌یابند، این گونه سواحل اصطلاحاً سواحل پایدار نامیده می‌شوند.

سواحل که به دلایل مختلف و از جمله مهم‌ترین آنها دخالت‌های انسانی، مقاطع عرضی و خطوط ساحلی آنها دچار دگرگونی و تغییرات غیر قابل بازگشت می‌شود، را سواحل غیر پایدار می‌نامند. در این میان دریای خزر بدلیل ماهیت نوسانات تراز آب در مقیاس‌های فصلی، سالانه و بلندمدت، دارای ویژگی‌های خاصی در تعادل سواحل است که در واقع ارضاء پارامترهای مرتبط با ایجاد سواحل پایدار را در طرح‌های توسعه‌ای با چالش‌های بیشتری در مقایسه با دریاهای آزاد مواجه می‌نماید.

امروزه بهم‌خوردگی شرایط طبیعی سواحل و فرآیندهای ساحلی، تحت تاثیر ساخت و سازه‌های بندری و